

УТВЪРДИЛ:
ДИРЕКТОР
(доц. д-р Елка Димитрова)

16.12.2024 г.

СИСТЕМА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕ НА ДОКТОРАНТИТЕ В ИНСТИТУТА ЗА ЛИТЕРАТУРА КЪМ БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

Системата за осигуряване на качеството на обучение на докторантите в Института за литература към БАН има за цел да осигури високо ниво на обучение в съответствие с мисията и стратегията за развитие на научните изследвания в Института за литература.

Системата е съобразена със световните практики, насочени към развитието на фундаменталните и приложните научни изследвания в областта на хуманитаристиката и към интегриране на учените от ИЛ в световната изследователска общност, като гарантира контрол и устойчиво качество на обучението на докторантите.

1. Основни характеристики и обхват на Системата за осигуряване на качеството на обучение на докторантите

1.1. Системата се въвежда съгласно изискванията на действащата законова база в Република България и е в съответствие с: Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника за дейността на Центъра за обучение (ЦО) и Академичния съвет (АС) при БАН, Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Института за литература към БАН и Системата за оценка на качеството на образованието на докторантите в БАН.

1.2. Качеството на обучението в ИЛ се постига чрез ефективно използване на вътрешните ресурси (научен потенциал, материална, информационна и вътрешноинститутска нормативна база, вътрешна организация) и поддържане на мотивацията за постигане на високо качество в процеса на обучение.

1.3. Поддържане на мотивация у преподавателите се осигурява чрез стимулиране на постиженията и осигуряване на публичност на резултатите от оценяването на докторантските програми и др.;

1.4. Поддържане на мотивация у докторантите се осигурява чрез подпомагане на тяхното карьерно развитие, стимулиране на участието им в международни изследователски мрежи, насърчаване на мобилността чрез участия в национални и международни конференции, изследователски командировки в чужбина, реализация на публикации, провеждане на

периодични срещи и анкети на ръководството на Института с докторантите за ефективна обратна връзка и др.

1.5. Качеството на обучение се поддържа чрез ежегодна атестация на научния състав на ИЛ и на докторантите, чрез оценяване на научните звена, участващи в процеса на обучение, и на предлаганите дейности по водените докторантури.

1.6. Системата за осигуряване на качеството на обучение на докторантите включва постоянен контрол на процедурите по зачисляване и отчисляване, научно ръководство, развитие на докторантските програми чрез своевременно оповестяване на дейностите, свързани с докторантското обучение, на сайта на Института. Информацията за обучението се въвежда периодично в информационни база данни (Справка за Центъра за обучение на БАН, Регистър за докторантите, системата SONIX, Регистър на научната дейност).

2. Роля на Ръководството на ИЛ–БАН

2.1. Ръководството на ИЛ–БАН поема ангажимент за постигане на високо качество на подготовка на докторантите и за поддържането ѝ в постоянно съответствие с динамично променящите се изисквания на световната хуманитаристика и на българската наука и образование, с необходимостите на българското общество и с индивидуалните научни интереси и изследователски умения на докторантите.

2.2. Ръководството на ИЛ–БАН осигурява подходяща научна среда с възможности за кариерно развитие на докторантите в съответствие с Европейската харта на изследователите, Кодекса за поведение при наемане на изследователи и Правилника за устройството, дейността и вътрешния трудов ред на ИЛ–БАН.

2.3. ИЛ–БАН се ангажира да поддържа високо качество на обучението на докторантите чрез:

- съдействие за целесъобразното използване на материалната база на Института;
- ефективно сътрудничество с научни, образователни и културни институции и представяне пред обществото на постижения в областта на науката, образованието и културата;
- привличане на средства за развитие.

2.4. Ръководството на ИЛ–БАН съдейства за осъществяване на обратна връзка с научни, образователни и обществени организации, с които докторанти на ИЛ–БАН влизат в професионален контакт.

2.5. Ръководството на ИЛ–БАН се стреми да осигурява ефективно функциониране и усъвършенстване на Системата за осигуряване на качеството на обучение (чрез провеждане на ежегодна оценка на нейното състояние, адекватност и ефективност).

2.6. Ръководството на ИЛ–БАН се грижи за поддържането на оптимални и безопасни условия на труд в работните помещения на ИЛ (в съответствие с нормативната база).

3. Отговорности на докторантите и техните научни ръководители (консултанти)

3.1. Поддържане на етични професионални отношения и между научен ръководител (консултант) и докторант в съгласие с нормативните изисквания и с евентуалното съдействие на Комисията по академична етика на ИЛ-БАН.

3.2. Контрол върху обучението в съответната докторантска програма; следване на общия учебен и на индивидуалния работен план; представяне на тримесечни отчети; атестация; оценка на работата на докторантите от научния ръководител (консултант), съответната секция, Научния съвет и специализираните колоквиуми на ИЛ.

3.3. Обучение на докторантите за: работа в екип, реализиране на доклади на научни форуми и на публикации в страната и в чужбина, редакторска и съставителска работа, участие в и управление на научни проекти, управление на правата върху интелектуалната собственост, академична етика, връзки с образователната, културната и обществената сфера и др.

3.4. Обучение за работа в интердисциплинарна проблематика с цел изграждане на специалисти, отговарящи на съвременните изисквания на хуманитаристиката, чрез комуникативно обучение, контакти със специалисти от близки, но различни научни области и професионално сътрудничество с други научни институции (вкл. съвместни докторантури), посещаване на специализирани курсове на Центъра за обучение при БАН с цел разширяване на познанията и др.

4. Административна структура и функции на Системата за осигуряване на качеството на обучение на докторантите

4.1. Структурата на Системата за осигуряване на качеството на обучение на докторантите включва Комисия по качеството на обучение на докторантите, която е специализиран орган на Научния съвет по въпросите на обучението на докторантите. Тя се преизбира на всеки три години от НС на ИЛ.

4.2. Комисията се състои от петима души и се назначава със заповед на Директора на ИЛ. Тя се ръководи от заместник-директор или хабилитиран учен, член на Научния съвет, и включва:

- председателите на колоквиумите;
- представител на докторантите;
- водещ изследовател, ръководител на докторант.

4.3. Функциите на Комисията по качеството на обучение на докторантите са да наблюдава и обсъжда всички аспекти на дейността на ИЛ-БАН по осигуряване на качеството на обучение на докторантите и да прави анализи и предложения за промяна до директора и до Научния съвет по тези въпроси.

4.4. Комисията проучва чуждестранния и националния опит в качеството на обучението, академичните, образователните и професионалните стандарти и тяхното актуализиране и поддържане, регулира съответствието между външните (на НАОА и други релевантни институции) и вътрешноинститутските критерии за качеството на обучението.

4.5. Комисията следи и упражнява контрол при провеждането на изпити по докторантските програми; следи и за евентуални измами и плагиатство при публикуването на научните резултати на докторантите, сигнали за които се подават до Комисията по академична етика.

4.6. Изготвя и актуализира нормативната база, свързана с качеството на обучението.

4.7. Инициира периодични срещи на докторантите с ръководството на ИЛ–БАН и научни, образователни и културни институции.

4.8. Следи за въвеждането на актуални данни и използването на информационна система за качеството на обучението.

4.9. Анализира резултатите от обучението и формира действия по управление и корективи, които се предлагат за одобрение от Научния съвет и директора на ИЛ.

4.10. Осъществява мониторинг на ефекта от управленските действия по подобряване на качеството на обучение.

Настоящата Система за осигуряване на качеството на обучение на докторантите в ИЛ–БАН е приета на заседание Научния съвет на Института за литература към Българската академия на науките (протокол № 9 от 21.06.2021).